

BÉTSI MAGYAR KURIR.

É S

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL

Nr. Indúlt: Pénteken, Januárius' 24-dikén, 1834.

7.

SPANYOL AMERIKA.

Mexicóból Nov. 2-ről érkezett tudósítások szerint, a' békesség még ott igen kétséges lábon áll. Z a v a l a, a' ki ezelőtt valamelyik Európai Udvarnál Követ volt, Finantz Miniszternek van elszánva. Ő a' Congresszusban minden portékától járandó vámot 30 pCentumra akart leszállítani. Mexicóban azért nem áll helyre a' békesség, mivel S a n t a n a közelébbi Proclamatziójában, a' tizedet eltörlöttnek nyilatkoztató, a' mi által a' seregnél nagy befolyású papságot magára haragította.

Valparaisóból Jul. 30-ról: a' Pernani Kormány szünet nélkül elfogatásokkal, tömlöztözésekkel, száműzésekkel, és halálra való ítéltetésekkel foglalatoskodik. G a m a r r a Elölülő azon töri fejét, hogy ha jó szerivel nem, tehát hatalommal, és erőszakkal biztosítsa magának jövődöre nézve Praesidenséget. Chiliben a' Kormány valamivel nagyobb mérsékletet mutat. Sz. J a g ó b a n új politikai alkotvány hozatlatott, 's az esketés nagy pompával immár véghez is ment.

A' Buenosayresi Insurgensek, kik a' várost ostromlották, győzedelmeskedtek, 's a' Miniszterek elbótsáttak. Az Argentini köztársaságnak Igazgatója, és Generálkapitánya Don Juan Ramon Balarge, a' várost erősen óltalmazta, 's a' polgárokat felfegyverkeztette a' Rebellisek ellen; de

mind a' mellet nem sokra ment, és a' Kormány kéntelen volt capitulálni. Igy azután a' Rebellisek legelébb is az Igazgatót kívánták elmozdítani, a' mi megtörténvén, Don Juan Ramon Balarge helyébe, a' győzedelmesek Viamont Urat választák Generáligazgatónak. Ennek Charactere, és principiumai a' Köztársaságnak boldog jövődöt ígérenek.

Éjszak Amerikán keresztül érkezett tudósítások Mexicóra nézve jelentik: Duran Generális, Oaxacában, Canatero Generállal egyesítette seregét, — de azért mind kettőjüket megverte Gomez Generalis, úgy, hogy kéntelenek valának ágyújokat tserbe hagyni, és szaladásnak eredni. Santana egészsége sokat szenvedett a' táborozás ideje alatt, a' miért falura költözött, 's ideiglen az igazgatást a Vice Praesidensre bízta. A' Congresszus, Iturbidének, Mexico függetlensége körül tett érdemeit egy különös Decretumban elesmérte, 's familiájának a' hazatérésre engedelmet adott.

BRAZILIA.

Portsmouthba a' napokban érkezett Tynenevű gőzhajó 460,000 dollárral Rio de Janeiróból, a' midőn az ottani Justitz Miniszternek, a' békebíráihoz intézett Kerülőleveleket közli, mellynek foglalatja ez: értésére esvén a' Kormánynak, hogy a' rabokkal való kereskedés eltörlését nem te-

kintvén a lakosok, — még mindég szállítatnak Négerek Braziliába, a' mi a' Bírának nagy gondatlanságokra mutat: ennél fogva a' Kamarák megparantsolják, hogy ebben a' részben kemény nyomozások tétessenek, 's azok ellen, kik Negereket hoznak, vagy vesznek, vagy azokat lakóhelyeken dugva tartogattyák, a' törvény egész ereje forditassék.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Soha sem vólt Görög Ország nyugodtabb állapotban, mint most, a' midőn polgárok, és parasztok mérséklett adó mellett, a' kereskedést, és földművelést minden akadály nélkül űzhetik, a' midőn a' gyenge, éppen úgy, mint az erős, az alsóbb rendű, mint az előkelő szabadsággal bír, 's a' törvény őltalma alatt örvendezhet. A' Regenségnek még nem vólt szüksége megérkezése őltá keménykedni, 's midőn Tinos szigetén némelly nyughatatlanok rendtelenséget akartak támasztani, elégséges vólt 2 osztálynak oda küldése, 's az őltá az Orzágnak egyik részében sem háborított meg a' tsendesség. Nehány Görögök egykét belföldiekkal kezét fogván lázzadó felszóllításokat szegezgettek ki, de nyomban elfogattattak, 's az illető Bírának általadattak. Megszűntek az őltá minden tselszövések, mellyekben maga a' nép soha sem vett vólt téteményes részt. Már a' segéd seregnek visszatérése is bizonyítja, hogy a' Kormányának nints szüksége rendkívül való hatalomra, és képes maga is tekintetét fenntartani. Egyes ragadozások, gyilkosságok, úgymint elapadó szokásoknak maradványai, mindennap ritkábbak, 's nem sokára egészen megszűnnek, mivel a' legjobb, 's vitézebb hajdani Palikárok őszve állott sereg által, gyalog, és lóháton szünet nélkül üldöztetnek, megtámadtatnak, 's elfo-

gattatván, Törvényszék elibe hurtzoltatnak. Ez most jelen állapotja annak az Orzágnak, melly tsak egy esztendővel ez előtt polgári háború által sartzoltatva, falui feldúlva, mezői elhagyatva, minden törvényszék, 's bírák nélkül, végképpeni elbomláshoz közel vólt, — most a' jóllét első fokára hágván, egész bizodalommal reménylhetni, hogy majd egykor bőlts Fejedelmek alatt, a' bódogság legfőbb pontjára emelkedik.

O R O S Z O R S Z Á G.

Az Oraniai Hertzeg, és idősb fija Printz Vilhelm Ő Magasságok Jan. 4-kén Sz. Pétervárába érkeztek. — Az a' kérdés, valljon ha a' Külföldiek Orosz Orzágot egyszernél többször elhagyák, fizetnek e' 3 esztendei adót, az Országos Tanátstól igennel döntett el, 's ez a' határozat Ő Felsége által is helyben hagyattatott.

(Allgem. Zeitung.) A' Sz. Pétervári Cabinetumhoz, következő Jegyzék küldetett a' Párisi Cabinéttól, a' tavaj Jul. 8 kán véghez ment Orosz-Török Tractatus miatt: „A' Frantziák Királya Ő Felsége, alólírt Agensének meg van hagyva, adná értésére a' Sz. Pétervári Cabinetumnak azon mély aggodalmat, mellyet a' Frantzia Kormány, az Orosz Tsászár, és a' nagy Ur közt véghez ment Tractatus miatt érez. A' Király Kormányának vélekedése szerint, ez a' Tractatus az Orosz, és Török birodalom költsönös viszonyainak új character ad, melly ellen az Európai Hatalmasságoknak jussok van kikelni. Ennél fogva az Alólírt ezennel kinyilatkoztatja, hogy ha ezen irovány pontjai, idővel Orosz Ország részéről, Török Ország belső dolgaiba való avatkozást húznának magok után, a' Frantzia Kormány azt az útát fogja követni, mellyet a' környülállások megkívánnak, a' kérdésben lévő Tractatusra való min-

den tekintet nélkül. Az Alólírttnak egyszersmind annak kijelentése is meghagyattatott, hogy a' Frantziák Királya Ő Felsége Konstantzinápolyi Agense által, a' fényes Portának, ehez hasonló Jegyzék adattatott légyen által. Sz. Pétervára Oct. 1833. (Aláírás.) J. de Lagréné.

Erre az Orosz Miniszter Nesselrode ekképpen felelt: „Az alólírtt vette azon Jegyzéket, melly által a' Frantziák Királya Ő Felsége Agense Lagréné Ur abbeli aggodalomról tudósít, mellyet érez a' Frantzia Kormány, az Orosz Hatalmasság, és a' fényes Porta között véghez ment Tractatus miatt, de még is aggodalmának sem okát, sem a' ne talán lehetséges kifogásokat elő nem adja. Azért az Alólírtt nem is esmerheti, annyival kevés'be foghatja meg a' neheztelés okát. A' 8 dik Juliusi Tractatus valóban merő óltalombeli: ez, két független Hatalmasságok között kötött, kik arra telyes jussal bírtak: az, egyik Státusnak érdekeit sem tsonkítja. Minő kifogások lehetnének tehát azok, mellyeket más Hatalmasságok egy ilyen Egyesség ellen tehetnének? Miképpen mondhatják, hogy erőtelennek esmerik a' Tractatust, ha tsak szándékjokban nintsen felforgatni azt az Országot, mellyet a' Tractatus meg akar tartani? De nem lehet ez Frantzia Ország szándéka, — mert hiszen világos ellenkezésben volna azon nyilatkoztatásokkal, mellyeket a' Keletnek utóbbi fejtegetésekor adott vólt. Az alólírttnak tehát előre kell látnia, hogy a' Lagréné Ur jegyzékében kimondott vélekedés, nem igaz adatokon alapúl, és hogy a' Frantzia Kormány, megértvén majd a' Konstantzinápolyi Agenstől, a' kérdéses Tractatusnak hasznát, azt ahozképpest méltatni is fogja tudni. Ez az íróvány igen is megváltoztatja a' viszonyokat Orosz Ország, és a' fényes Porta

között, mert sokáig tartó ellenségeskedés helyébe, bizodalom, és őszinte barátság lép, melly kezesse leend mindenkor a' Török Birodalom megtartásának. Illy tiszta, 's hasznot nem vadászó szándéktól vezettetik a' Tsászár Ő Felsége, 's a' Jul. 8-ki Tractatusban foglalt kötelezéseit híven meg is tartja — a' Lagréné Ur Jegyzékére való minden tekintet nélkül. Sz. Pétervára Oct. 1833. (Aláírás.) Nesselrode.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Deputátusok Kamarájának Jan. 10-kén tartatott Ülésében, Barthe Ur egy törvényjavallatot terjesztett elő a' Minisztereknek, és más tisztviselőknél felelet terhek, bévádoltatások, és elíteltetések felől. Az első cikkely szóll a' Minisztereket kötelező felelet teheréről. Ez a' fenytő, vagy polgári jusra vitetődik. Amaz áll Felségsértésben, (a' Király, Királyné, Korona örökös, vagy Regens, a' Status, Alkotvány, vagy Kamarák ellen) kitsikarásban, törvénytelen adók beszédésében, a' Statusjövedelemnek önnhasznára való fordításában, megvesztegetésben, Status eladási részvételben, a' Státus érdekeknek szántszándékos megsértésében a' törvényre való nem ügyelés, vagy hatalom vissza élése által. — Polgári vétkekhez tartoznak: a' törvény végrehajtását és Státus jövedelem fenntartását illető nagyobb hibák, — törvény ellen felvett minden költsön, Kintses Kamara nyugtatványainak nagyobb számmal, mint a' törvény megengedi, vagy a' szükség kívánja, kiadása, — idegen költsönért való kezeskedés a' Kamarák megegyezése nélkül, és a' Státus jövedelemnek, nem a' kijegyzett célra való elköltése. Mikor esik a' Miniszter polgári felelet terhe alá, a' Kamara határozza el, és a' Király hagyja helyben. Előbb a' Kamaráknak a' Biz-

tosságot, és a' bévádolt Minisztert kell kihalgatniok. A' II-dik tikkely a' vádlásról szól. A' Kamara csak 5 tag által alá írt vád után kezdhet pert a' Miniszter ellen. Három nappal azután a' vád előterjesztetik. Ha a' Kamara a' pernek helyét látja, akkor azt az illető Miniszterrel kell közleni. Ezen közlés után legalább 8 nappal, tartozik a' Kamara meghalgatni a' Miniszter által nem talán adandó tudósítást, ugy azután elhatározza, Biztosság elibe adja e' a' dolgot, vagy ne? A' Biztósághoz, a' Kamarának mindegyik Bureauja egy egy tagot nevez. Mind a' vádlónak, mind a' bévádoltattnak ki kell halgattatniok. A' Biztosság, mellynek tagja vádló nem lehet, 9 nap után tudósítja a' Kamarát, és mi után a' dolgot szorossan megvizsgálta, vagy visszaveti a' vádat, vagy elfogadja. Tanúkat kihalgathat ugyan, de nem Minisztereket, — éppen olly kevéssé kívánhat a' Miniszteriumtól okleveleket. — Ha közülésben, a' vád félrevettetni javaltatik, ekkor elébb e' felelt szavazni kell. Minden tag tétethet vizsgálatot valamelly egyes pontra nézve. Ha a' vádlót tikkelyek elfogadtatnak, akkor a' Pairek Kamarájával közöltetnek, a' mire a' Kamara maga közzül egy 5 vagy 5 tagból álló Biztosságot nevez ki. A' bévádolás elhagyottnak tekintetik, ha az új Kamara 3 hónap alatt ismét fel nem veszi. A' kik a' Miniszterrel bünhődtek, azok evvel együtt állanak Perben. Az elhagyott, vagy fel nem vett vádat, nem lehet többé felvenni. Egy Minisztert sem lehet hivatala letétele után 5 esztendővel, bévádolni. A' Kamara azon Minisztert is idézheti a' Pairek Kamarája elibe, a' ki ellen már polgári per foly. A' III-dik tikkely az ítéletet, 's ennek végrehajtását foglalja magában. A' Pairek Kamarája, Pair Udvarrá változik, mi helyt a' vád feltétetett. Az Elölülő leg-

előbb is a' bévádoltat halgatja ki, és azután határozza el az Udvar, van e' helye elfogattatásnak, vagy nints? A' munkálódások kezdetekor a' Pairek nevét fennszóval kiáltják ki. A' béperesített Felek visszavethetik azt a' Pairet, a' mellyiket akarnak. A' Pairek titkos Ülésben szavaznak. A' Pairek Kamarája legalább harmadrésze tartozik a' tanátskozásban részesülni: a' büntetések a' fenyítő törvény könyvből merittetnek a' bün grádusa szerint: halálos ítélet, vagy Deportatio, csak Felségsértéskor vétetik elő. A' Justitz Miniszter kötelessége: az ítélet végrehajtása felől gondoskodni. IV-dik tikkely a' tisztviselőknek felelet terhek, és e' feletti ítélet. Nem hivatalbeli tettek miatt, rendes Törvényszék elibe idéztetnek, de hivatalbeliek miatt, a' Státus-Ügyész, a' Királyi Törvény Udvarnál, egy vizsgálóbíró szöllit fel, a' ki a' tanúkat kihalgatja, de a' bévádoltat nem idézheti. Azután a' Kamara elhatározza, helye van e' a' vádnak, vagy nints? Ha van, akkor ezt a' Miniszternek hírül adja: ha nints, akkor is a' Miniszteren marad a' felelet terhe, 's a' bévádolttal együtt a' Pairek Kamarája elibe idéztetik. V-dik tikkely. A' Státus tisztviselőknek polgári felelet terhek. Mindenki bévádoltathatik polgári törvényszék előtt, ha az előjáró tisztesség, a' kérdéses tselekedetet törvénytelennek nyilatkoztatta: de a' Miniszter itt is magára veheti a' felelet terhet, a' mire a' bévádolt mindentől felmentetik. Ha a' tisztviselő ellen intézett polgári, vagy Criminalis vád félrevettetik, akkor a' vádló — 100. — 1000 frankkal büntettetik. A' Jan. 11-dikén tartatott Ülésben Barthe Ur a' Státus tanátsrői törvényjavallatot is előterjeszté.

Chateaubriand Ur, a' Quimperléi Követválasztáskor csak 49 szavot nyert, ellenben vetélkedőtársa Tu-

pinier Ur 76 ot. — A' Börzén az a' hír terjedtel, hogy Duc de Broglie, mások szerint pedig Guizot Ur is, hivataljokról való lemondásokat beadták légyen.

SPANYOL ORSZÁG.

(Memoriál des Pyrennées.) Bayonne Jan. 9-kén. Valtaren Theresita nevű Dáma Jan. 6 kán érkezett Madridból Bayonnéba. Ezen — Frantzia Országban alacsony sorsú szüléktől származott Aszszonyról különös dolgokat beszélnek. Mint a' Királyné Udvari aszszonyának, nagy befolyása volt az Ország dolgaiban. Olly nagy ügyességgel birt, hogy az elhunyt Király, és Királyné között helyhezette, hol annyi érdekek, 's indulatok öszve ütköznek, — mind a' kettőnek bizodalját megnyerte. Azt mondják, Theresita nem volt idegen attól a' határozattól, melly az Uralkodási rendet megváltoztatta.

TÖRÖK ORSZÁG.

(Égyiptomi Meniteur.) Alexandria Oct. 26 kán. Minekutánna Adana tartomány külömbféle ágainak Beyei, a' Fő Generális Ö Magassága (Ibrahim Basa) lábainál, a' hódolás esküjét letették, — Mohammed Bey, a' Cozanok Feje elmaradt: e' végett Ö Magassága egy Követ által levelet küldött hozzája, egyszersmind megizenvén, hogy jelenne meg minden tartózkodás, és félelem nélkül: A' Követ tsak hamar vissza jött avval a' válaszszal, hogy — mivel a' Cozanok fejei, soha sem hajtották meg magokat az Adanai Helytartó előtt, tehát meg nem jelen, noha egyébberánt kész légyen akármelly más szolgálatnak telyesítésére. (Folytatása következik.)

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

Az idei meleg tél némelley régen lefolyt esztendőkkel való öszvehasonlí-

tásra vezet. Crusius Márton 1186-k esztendei Chrónicájában ezt mondja: Bizonyos tsillagvizsgáló mindenütt ki-kürtölte, hogy azon esztendőben öszszel, olly szél támad, melly házakat, fákat, hegyeket dönt, erre éhség, és döghalál következik. Sokan megijjedvén, föld alatt, és mezőn sátozt építettek magoknak. A' keresztet körülhordozták, 's közhelyeken imádságokat tartottak, — azomban a' szerentsétlenség kimaradt, — a' tél meleg volt, 's a' közelébbi esztendőben Januáriusban a' fák már virágoztak, Februáriusban pedig az alma akkora volt, mint egyegy mogyoró, vagy galamb tojás: Májusban arattak, Augusztus elején szüreteltek; ezen rendkívül való esztendőt azután ismét rendes váltotta fel, úgymint tikkasztó nyár, legényes tél. Steinhofér Vürtembergi Chrónicájában az 1289-ki esztendőről ezt beszéli: ekkor olly meleg volt a' tél, hogy a' hónap híre sem volt, Karátsony körül már bimbóztak a' fák, Januáriusban már éredt volt a' komótsa, a' tyúk, 's más apró marhák tsirkéztek, Aprilisben virított a' szőlő, de Május elején, minden reménységen kívül havazott, 's olly hideg lett, hogy a' szőlő, 's egyéb gyümölts megfagyott, de még is, mivel még esztendő elején volt, a' szőlő másodszor is kihajtott, 's öszszel bőven szüreteltek. Minden ollyan óltsó volt, hogy egy véka rozst 12 filléren meg lehetett venni, egy akóbort 5 sillingen, vagy 10 kron, egy öreg tyúkot 3 filléren, 14 tojást 1 filléren. Napszámost akkor időben minden munkára 4 fillérért lehetett kapni napjában, de ha étele is volt, 2 fillérért. Az 1420-dik esztendőről ez mondatik: Ezen a' télen olly nagy meleg volt, hogy Mártz. 20 kán a' gyümöltsfák kifakadtak, Aprilisben a' szőlő virágozott, Pünkösöd körül arattak, és Bertalan

napkor ősz lett: és még is az az esztendő élettel, és gyümölgéssel telyes volt. 1421—1429-ig tehát 8 egész esztendeig, élet, bor, gyümölgés, répa, káposzta, 's más ehez hasonló jól fizetett. Illy gazdag terméskor el lehet gondolni, milly bőség volt mindenben, éppen úgy, mint 1394-ben de a' mellett az Országot ellenség pusztította, mert a' Huszíták mindenfélől béültöttek, 's mindent potsékká tettek, úgy hogy látszott, mintha az egész Keresztyénség sem volna képes rajtok diadalmaskodni.

B É T S.

Ó Ts. K. Felségének Jan. 9-dikén költ Királyi határozata által S a l m e r Ferentz Ur, eddig a' Nagy Msgú Erdélyi Kir. Udv. Cancellariánál Conceptualis Practicans az Erdélyi Kir. Guberniumhoz számfeletti Concipistának neveztetett ki kegyelmesen.

M A G Y A R O R S Z Á G.

P o ' s o n Jan. 20-kán. Az előleges sérelmekre nézve 6-dik a' Jan. 3-dikán költ Rescriptumra nézve pedig 1-ső Izenet készítettett, a' f. h. 16-kán 17-kén és 18-kán tartott Kerületi Ülések alatt. A' törvénykezési munkálat felett folytatódnak a' tanátskozáások. Az 5 ik tikkely, melly a' Kir. Tábla elrendelését illeti, ma végeztelett bé, a' Tárnoki Szék elrendelését illető 6-dik tikkely pedig elkezdődött.

Torna Jan. 7-kén. Tek. Torna Megyének hazafi tüzeről országszerte isméretes 's a' Haza köz tiszteletében élő Követje Gróf A n d r á s s y György Ur, saját házi környülállásai ugy kívánván a' Követségről lemondott 's azt a' Ns. Megyének megújított felszólítására sem akarván tovább folytatni, Torna RRei e' mai napra közgyűlést rendeltek, a' megürült Követi széket más érdemes tagnak elválasztásával betöl-

tendők. Aggodalmat nyujthata valóban a' Megye RReinek, kit választani a' volt derék Követ méltó követőjéül, ha szerentsés éghajlatunkról, közel hozzánk, bámulatos nagyságban szelíden nem mosolygva vala reánk Hazánk egyik tisztá fényű tsillaga R a g á l y i Tamás Ur, azon közönségesen isméretes férjfi 's tántoríthatlan hazafi, kit a' Gondviselés épen ezen esetre különösen Törnának tartott meg, hogy a' Megye tiszteletétől 's hálás érzelmitől körülömlöve 's ditsőséggel koszorúzva lelépett érdemes Követnek nyomdokiba hágván ne hagyja süllyedni azon országos hitelt, mellyet Torna az Országgyűlésen eddigi derék Követjei által magának füzögetni szerentsés volt; Torna pedig új bizonyosságát adja annak, milly jól tud mindig választani, és hogy az érdemet 's a' tiszta hazafiságot tsendes magányában is felkeresni, méltánylani, 's azt, midön tsak módjában van, a' köz bizodalomnak mindennél drágább gyöngyeivel ékesítve illő hatáskörébe helyezni 's ez által a' Hazájára dolgozni nem fetejté. — E' szerint tehát R a g á l y i Tamás Ur Torna Követje 's így tagja ismét azon törvényhozó országos testnek, mellynek már két országos gyűlésen szolgált díszére. — J. E.

Fiume Dec. 29 kén: mult napokban emeltetett fel a' közelebb mult nyáron készült, 's városunkból a' Martinschiczai tisztuló Intézetbe vezető, Ludoviceai idomú úton, a' mint ez a' Carolinaitól megválva, szögletet képez — egy három szögű magas szobor, mellynek következő felírásai: a' nyugat-éjszaki részen Carolina. — Via. Nova. Augusto, Jvssv. Caroli. VI. Imp. Max. Ab. Hoc. Flumine. ad. Portvm. Reg. et. vtrinque. trans. Alpes. ad. Colapin. Per. LX. Pass. Mill. Aperta. — a' dél.

nyugati szakon: Maria. Dorothea. — Via. Rotaria. ab. Avspicatis. Nomine. Serenis. A. D. A. Josephi. Regni. Hung. Palatini. Coniugis. Optymae. Via. Maria. Dorothea. Compellata. — a' keletin: MDCCCXXXIII. — Francisco. I. Avgvsto. Sceptra. Hung. Tenente. Josepho. A. D. A. Palatino. Francisco. ab. Ürmény. Litvs. Hung. Gvbernante. via. haec. et Institvtvm. qvo dvcit. Svrexere. Ezen felírások, habár az időmohától elbontatnak is egykor márványba vésett, arannyal tündöklő betűik is, a' háladatos unokák szívében, kikre szent hagyomány által szálland ált koronként a' nagy Jóltévők emléke, örökíteni fogják Fels. Apostoli Királyunk atyáskodó uralkodását, 's hártalan kegyét, mellynél fogva semmi költséget sem kímél, tsakhogy boldogító kormánya alatt kivánt virágra juthasson a' hű alattvalóit szerentséltető kereskedés hazánkban is; Örökíteni fogják Fens. Nádorunkat 's Hitvesét, kik a' Magyarhon ezen végszéleit leereszkedő kegyességben méltóztatván örvedetes jelenlétükkel 1827-ben szerentséltetni, hatalmas közbenjárások által pártolni 's előmozdítani ígérték e' tengerpartok javát; — Örökíteni fogják végre Nagymélt. Ürményi Ürmény Ferentz jelenlegi Kormányzónkat, ki jól érezvén, hogy a' haza virágzása tsak a' kereskedés felvirulta által kaphat állhatatos lábra, közboldogságért buzgódo kebele semmi munkát, semmi fáradságot sem kímél olly intézetek felállításának kieszközlésében 's végrehajtásában, mellyek meszszelátó lelke irányait 's terveit maholnap valósúlt sikerre juttatandják.

Losonc Dec. 21.kén. Távolabb szüléknek megnyugtatasul, azoknak pe-

dig, kik a' Losonczyi Ág. Hitv. iskola iránt betses bizodalommal viseltetni kegyeskednek, értesítésül, a' nevezettintezet előjáróságának részéről, ezennel közhírré tétetik, hogy t. i. Bukva Lajos Urnak a' Csehbrezói Predikátori hivatalra léptével megürült segédi 's ezzel egybekötött tanítói hivatal T. T. Zelenka Dániel Urral, kinek jeles tehetségeiben 's buzgó magyar léteben helyzé bizodalmat az egyház, töltetett legyen be, a' tanuló ifjuság előmenetének semminemű tekintetben félben nem szakadtával.

Pest-Buda: A' Magy. Nemzeti Muzeum 1852-ki gyarapodásai: 1) Márt. 21-kén a' Nagymélt. M. K. U. Kamara taksálati hivatalától a' Fens. Nádor főhertzeg kegy. parantsa szerint az értz betsét a' Muzeum részéről kifizetvén, Abauj Vmegye Szakál nevű helységében talált kintsből I. Károly Robert magyar Királynak 15 darab széles ezüst garasát 's Nagy Lajos Királyunk ugyanannyi 's hasonló garasát vettem által. 2) Sept. 17-kén a' Fens. Föhertzeg-nádor méltóztatott Vadasi id. Jankovich Miklós Táblabíró Urtól a' Nemz. Muzeum részire két darab arany pénzt, mellynek mindegyike 10 aranyat nyom, u. m. Fridrik Cseh Királyét (az ugy nevezett teli királyét), 's a' hires Friedlandi Hertzegét Wallensteinét 108 pengő frton kegyesen megvásárolni. 3) Dec. 4-kén méltóztatott szinte Föhertzeg-nádor Ö Fensége Betsből a' M. Nemz. Muzeum drágasági gyűjteményének egy Erdélyi hazánkfia Dórer Ferentz mostan Bétsi órás-mester által legnagyobb ügyességgel 's pontossággal készített 's ezüst tallérba foglalt zsebórát, melly maga nemében valóban remek, leküldeni. 4) December 17-dikén vette által Frivaldszky Imre a' M.

Nemz. Muzeum természeti osztályának segéde a' Nagymélt. M. K. U. Kamara taksálati hivatalától azon 49 arany 's 9 gránt nyomó termés-arany darabot, melly 1832-ben a' bányási bánya-kerületben találtatott 's a' legnagyobb ritkaságok közé méltán számíttathatik, — 171 fr. 10 1/4 kr. peng. pénz váltáság díj mellett.

Halitzky Antal,
a' M. Nemz. Muzeum első örje.

Komáromból írják, hogy a' partmelléki Csallóköz számos alantabb helysége, mint Csicsó, Néma, Nagy és Kiskeszi, Nagy és Érseklél több rokon fektű és sorsú társaikkal, (mintegy 500 ölnyre megszagatván a' nagy töltést a' Duna árja) úszik, 's lakosai padláson kuntsorganak; a' Vág pedig visszatolatván a' Duna torladó özönétől, Mátyus földére könyöklött. A' két vízdagálya öszszetsapván egész tengert ábrázol, hol a' tornyok 's helységek mintegy Velentzeként (tsakhogy nem dönthetetlen alapra építve) ötledeznek elő az iszapos hullámból, mind Csallóközön mind Párkány, Esztergom, Győr, Visegrád 's Gutta vidékén. Mennyi kár 's inség már is 's lesz még ezek következése! J. K.

Szenta Jan. 3-kán: Hazánk nemzetisedése 's mivelődési előléptei rövid idő alatt sok jó és hasznos intézetet mutatnak elő tsalhatatlan bizonyosságúul annak, hogy nemzetisedésünk 's tsinosodásunk valóban szülőji a' jónak, hasznosnak és szépnek. Ezen mezőváros községe is az egészszel törekedvén, már jó idő óta a' vagyontalan, és szüléjük vagy magzataikban gyám nélkül tsüg-

gedező beteg, vagy nyomorult, 's ut-szai koldulásra tehetetlen lakosainak számára állítandó kórházra részint végrehagyományok által, részint pedig szinészi és tántzmulatságok jövedelméből mintegy 2000 fra menő tőkét gyűjtögete, 's már már a' szükséges épület megszerzésére fordítá gondjait, midőn nagytiszt. Kolonics László helybeli plebánus Úr e' szándékot jóltevőleg megelőzve, a' fenemlített egész töke megkímélése 'stakarításával, 1250 fton egy alkalmas házat e' végre megszerzvé, azt a' községnek ajándékozta. Ebben 12 beteg vagy nyomorult elférhetvén, azonnal azt szükséges butyorral elláttuk, 's már 6 személy bele is vagyron helyezve. E' kórházbeliek tápláltatásokra az imént lisztelt plebánus Úr 150 ftot ajánlott, más emberszerető lakosok is tettek apróbb, határozott ideig p. o. évenkénti ajánlatokat, e' felett 50 lakos minden hónapjaira élelembeli, mások végre szinte élelem, fűtő 's ruházatbeli ellátást. A' butyor megszerzését igen segíté az ujévi köszöntés megváltásából jött 150 forint, segítik a' naponként nevedő jótétemények, oda tzélozva, hogy a' töke továbbra is megtakaríttassék, sőt gyarapodjék.

A' Pénz folyamat Januárius' 23 dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 95 55/32
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: — —
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 55 3/4 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1223 1/4 for. ton
Conv. Pénzben.